Centrul de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor

Coordonat
Comisia metodico- ştiinţifică
Proces verbal nr. 9 din 28.10 2026_
Directoare adjunctă
_____ Tatiana CEŞKO

Aprobat
Consiliului profesoral
Proces - verbal nr. 9 din 29.10 2026
Directoare interimară
_____ Olesea VATAVU

Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului de Etică al Centrului de Excelență în Servicii și Prelucrarea Alimentelor

Prezentat în şedinţa
Consiliului metodico – ştiinţific din 28.10.2026

Aprobat în şedinţa
Consiliului profesoral din 29.10.2026

Versiune actualizată în conformitate cu circulara MEC privind integritatea academică

Cuprins

Capiolul I 3
Capitolul II 3
Capitolul III 4
Capitolul IV 4
Capitolul V 4
Capitolul VI 8
Capitolul VII 9
Capitolul VIII 10

Modificările incluse:

- Organizarea Consiliului de Etică: participarea reprezentanților elevilor și desemnarea persoanei responsabile de integritatea academică.
- Prevenirea abaterilor: copierea, plagiatul, falsificarea documentelor, conflictele de interese și utilizarea necorespunzătoare a inteligenței artificiale.
- Evaluarea corectă: comunicarea prealabilă a criteriilor, declararea conflictelor de interese și asigurarea dreptului la contestare.
- Sesizări și evidență: existența unui canal accesibil de sesizare, înregistrarea cazurilor și respectarea confidențialității.
- Informare și instruire: activități pentru elevi, cadre didactice și maiștri-instructori.
- Prevenirea corupției: interzicerea plăților informale și sesizarea organelor competente, după caz.
- Monitorizare și raportare: indicatori privind instruirea, sesizările, contestațiile și corectitudinea evaluării, conform reperelor MEC.

Capitolul I
Dispoziții generale

1. **Sfera de reglementare**
   Prezentul regulament stabileşte organizarea, componența, atribuțiile, modul de funcționare şi procedura de examinare a cazurilor de natură etică în cadrul Centrului de Excelență în Servicii şi Prelucrarea Alimentelor (CESPA).
   Este elaborat în baza:
   - Codului Educației al Republicii Moldova nr. 152/2014, art. 135 alin. (6)-(8);
   - Codului de Etică al cadrului didactic, aprobat prin Ordinul MEC nr. 623/2017;
   - Ordinului MEC nr. 824/2024 privind mecanismele instituționale de etică şi integritate academică;
   - Legii integrității nr. 82/2017;
   - Circularii Ministerului Educației şi Cercetării privind asigurarea integrității academice în instituțiile de învățământ profesional tehnic şi Reperele anexate acesteia;
   - Regulamentului de organizare şi funcționare al CESPA.

2. **Domeniul de aplicare**
   Regulamentul este aplicabil întregului personal al instituției:
   - personalului de conducere;
   - personalului didactic;
   - personalului didactic auxiliar;
   - după caz, elevilor, părinților şi partenerilor educaționali implicați în relații instituționale cu CESPA.

3. **Scopul Consiliului de Etică**
   Promovarea şi menținerea unui climat educațional bazat pe moralitate, responsabilitate, respect reciproc, integritate şi profesionalism.
4. **Obiectivele Consiliului de Etică:**
   a) prevenirea şi sancționarea comportamentelor lipsite de etică;
   b) asigurarea respectării Codului de etică şi a valorilor educaționale;
   c) medierea situațiilor conflictuale şi restabilirea relațiilor de respect în comunitatea şcolară;
   d) dezvoltarea culturii organizaționale bazate pe încredere, transparență şi coeziune;
   e) consilierea şi formarea continuă a personalului privind etica profesională.

Capitolul II
Organizarea şi componența

1. Consiliul de Etică se constituie prin Ordinul directorului CESPA, pe o perioadă de 1 an.
2. Componența nominală se aprobă în urma votului deschis al Consiliului profesoral.
3. Consiliul este format din:

- președinte;
- secretar;
- reprezentanți ai elevilor, desemnați printr-o procedură transparentă;
- persoana responsabilă de integritatea academică, desemnată prin ordinul directorului;
- 3–5 membri titulari (cadre didactice, psiholog, pedagog social);

Pot fi incluşi membri supleanți, desemnați în caz de conflict de interese sau absență.

4. Consiliul își desfășoară activitatea conform unui plan anual aprobat și se întrunește cel puțin o dată pe semestru sau ori de câte ori este necesar.

Capitolul III
Competențe și atribuții

Consiliul de Etică are următoarele atribuții:

1. Examinează petițiile, sesizările și cererile privind comportamentele neetice.
2. Efectuează anchete interne, solicită explicații și probe.
3. Asigură confidențialitatea și imparțialitatea în procesul de examinare.
4. Înaintează Consiliului de Administrație propuneri privind sancționarea angajaților.
5. Mediază situațiile de conflict între membri ai colectivului didactic sau între cadru didactic – elev/părinte.
6. Propune măsuri de prevenție: sesiuni de informare, afișarea valorilor etice, instruiri.
7. Elaborează anual un Raport de activitate etică, prezentat Consiliului profesoral.

Capitolul IV
Principiile și normele de conduită

Principiile fundamentale:

- devotament profesional;
- respect și toleranță;
- obiectivitate și corectitudine;
- onestitate și integritate;
- confidențialitate;
- eficiență și răspundere morală;
- imparțialitate și non-discriminare în deciziile etice.

În domeniul integrității academice se aplică principiile onestității, corectitudinii și echității, responsabilității, respectului față de proprietatea intelectuală, transparenței, caracterului preventiv și educativ, interesului superior al copilului, confidențialității și protecției persoanelor care sesizează cu bună-credință.

Constituie abateri, în special: copierea la evaluări, utilizarea mijloacelor nepermise, substituirea de persoane, plagiatul, prezentarea lucrării altei persoane drept proprie, utilizarea nepermisă sau nedeclarată a conținutului generat de inteligența artificială, falsificarea rezultatelor ori a documentelor de practică, nedeclararea conflictelor de interese și oferirea, solicitarea sau acceptarea de foloase în legătură cu evaluarea, admiterea ori absolvirea.

Capitolul V
Relații etice în comunitatea educațională

În vederea asigurării unui învățământ de calitate, cadrele de conducere, cadrele didactice și cadrele didactice auxiliare au obligația de a cunoaște, respecta și aplica un set de norme de conduită. Acestea au în vedere :

a) relații cu elevii;
b) relații cu părinții/ alți reprezentanți legali;
c) relații cu colegii;
d) conduita managerială;
e) relații cu membrii comunităților locale.

1. Norme de conduită în relaţii cu elevii

În relaţiile cu elevii, cadrele de conducere, cadrele didactice şi cadrele didactice auxiliare respectă şi aplică următoarele norme de conduită:

2. Ocrotirea sănătăţii fizice, psihice şi morale a elevilor, prin:

a) supravegherea permanentă a acestora pe tot parcursul activităţilor în şcoală, precum şi în cadrul celor organizate de instituţia de învăţământ în afara acesteia, în vederea asigurării depline a securităţii tuturor celor implicaţi în aceste acţiuni;
b) neadmiterea tratamentelor şi pedepselor degradante, a discriminării sub orice formă şi aplicării a nici unei forme de violenţă fizică sau psihică;
c) asigurarea protecţiei fiecărui elev, copil, prin denunţarea formelor de discriminare, abuz, neglijenţă sau de exploatare a elevilor, copiilor;
d) neadmiterea oricăror forme de abuz sexual, emoţional sau spiritual;
e) neadmiterea hărţuirii sexuale şi a relaţiilor sexuale cu elevii, inclusiv a celor consensuale.

3. Protecţia datelor cu caracter personal ale elevilor.
4. Responsabilitatea în vederea atingerii de către elevi a standardelor de performanţă prevăzute de curriculumul naţional.
5. Neadmiterea propagandei şovine, naţionaliste, politice, religioase, militariste în procesul educaţional şi implicării elevilor în acţiuni politice (mitinguri, demonstraţii, pichetări) de către persoanele responsabile de instruirea şi educaţia elevilor, în cadrul instituţiilor de învăţământ general şi profesional tehnic sau în afara acestora.
6. Excluderea din relaţiile cu copiii şi elevii a oricărei forme de discriminare, asigurarea egalităţii de şanse şi promovarea principiilor educaţiei incluzive.
7. Respectarea demnităţii şi recunoaşterea meritului personal al fiecărui elev.
8. Cadrele didactice trebuie să promoveze activ prevenirea bullyingului şi a hărţuirii în rândul elevilor, prin activităţi de consiliere şi educaţie morală.
9. Interzicerea oricăror activităţi care generează corupţie sau acte conexe corupţiei cum ar fi:

a) primirea sau solicitarea de la elevi, părinţi, asociaţiile părinteşti (sau altă formă de organizare a părinţilor) a unor foloase materiale şi alte avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinaţia declarată a acestora;
b) iniţierea sau organizarea proceselor de colectare de la elevi, părinţi, asociaţii ale părinţilor (orice altă formă de organizare a părinţilor) a unor foloase materiale şi alte avantaje necuvenite;
c) impunerea de manuale care nu sunt incluse în schema de închiriere şi/ sau a materialelor didactice auxiliare;
d) traficul de influenţă şi favoritismul în procesele de instruire şi de evaluare;
e) servicii educaţionale cu plată oferite elevilor.

7. Norme de conduită în relaţiile cu părinţii/ alţi reprezentanţi legali ai copiilor

În relaţia cu părinţii /alţi reprezentanţi legali ai copiilor, cadrele de conducere, cadrele didactice auxiliare respectă şi aplică următoarele norme de conduită:

1) Creşterea calităţii învăţământului prin:
a) Acordarea de consultanţă părinţilor/ altor reprezentanţi legali în educarea copiilor şi susţinerea rolului parental;
b) Stabilirea unei relaţii de încredere mutuală, a unei comunicaţii deschise şi accesibile;

c) disponibilitatea pentru rezolvarea problemelor educative enunţate de către părinţi/ alţi reprezentanţi legali ai copiilor;
d) informarea părinţilor/ altor reprezentanţi legali ai copiilor despre toate aspectele activităţii elevilor prin furnizarea explicaţiilor necesare înţelegerii şi aprecierii conţinutului serviciilor educative;
e) informarea părinţilor/ altor reprezentanţi legali despre evoluţia activităţii şcolare, excluzând tendinţele de prezentare parţială sau cu tentă subiectivă;
f) respectarea confidenţialităţii datelor furnizate şi a dreptului la intimitate individuală şi familială;
g) persoanele responsabile de instruire şi educaţie, în mod particular personalul didactic, nu impun în relaţia cu părinţii/ reprezentanţii legali, dobândirea/ primirea de bunuri materiale sau sume de bani pentru serviciile educaţionale oferite;
h) consilierea părinţilor/ reprezentanţi legali privind alternativele de formare şi dezvoltare oprimă a copiilor lor, din perspectiva expertizei psihopedagogice şi a respectării interesului superior al copilului.

2) Protecţia datelor cu caracter personal al părinţilor/ altor reprezentanţi legali.
3) Interzicerea oricăror activităţi care generează corupţie sau acte conexe corupţiei cum ar fi:
a) primirea sau solicitarea de la părinţi sau asociaţiile părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor) a unor foloase materiale şi/sau a altor avantaje necuvenite (sume de bani, cadouri sau servicii), indiferent de destinaţia declarată a acestora;
b) iniţierea sau organizarea proceselor de colectare de la părinţi sau asociaţii părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor) a unor sume de bani sau cadouri, de prestare a anumitor servicii indiferent de destinaţia declarată a acestora;
c) iniţierea sau participarea la procesele de creare a asociaţiilor părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor);
d) implicarea în procesele decizionale ale asociaţiilor părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor);
e) iniţierea sau participarea la procesele de creare a fondurilor formale sau informale a grupelor, instituţiilor de învăţământ.

3. Norme de conduită în relaţiile cu colegii

În relaţiile cu colegii, cadrele de conducere, cadrele didactice şi cadrele didactice auxiliare vor respecta şi aplica următoarele norme de conduită:

1) Consolidarea relaţiilor colegiale prin:
a) relaţiile profesionale se vor baza pe respect, onestitate, solidaritate, cooperare, corectitudine, toleranţă, evitarea denigrării, susţinere reciprocă, confidenţialitate, competiţie loială;
b) dezvoltarea continuă a competenţilor profesionale, în vedere atingerii unor standarde superioare de calitate în activitatea didactică; promovarea activităţii de mentorat prin care o persoană cu experienţă (mentorul) oferă ajutor şi schimb de experienţă şi cunoştinţă unei altei persoane pentru a-i favoriza dezvoltarea profesională şi achiziţia de competenţe sau cunoştinţe;
c) orice membru al personalului de conducere, personalului didactic şi al personalului didactic auxiliar va evita practicarea oricărei forme de discriminare în relaţiile cu ceilalţi;
d) nici un membru al personalului de conducere, personalului didactic şi personalului didactic auxiliar nu va admite îngrădirea libertăţii de opinie, vizând activitatea profesională;

e) se interzice orice formă de presiune psihologică, intimidare sau discriminare între colegi, inclusiv în mediul digital (rețele sociale, grupuri de comunicare).

2) Creșterea prestigiului și autorității personalului din învățământ ceea ce presupune:

a) orice cadru dc conducere, cadru didactic și cadru didactic auxiliar trebuie să evite prin afirmați, aprecieri sau acțiuni, să afecteze imaginea profesională și/sau socială a oricărui alt membru al corpului profesoral, cu excepția situațiilor prevăzute și formalizate de actele normative în vigoare (evaluările de personal, comisia de disciplină, comisa de etică etc.);

b) încurajarea reacției publice prin drept la replică, discurs public, întrunire) atunci când o anumită situație creată de către membrii comunității educaționale sau de către oricine alt cineva din afara acestea afectează imaginea instituției de învățământ general și profesional tehnic, oricărei persoane, membru al comunității educaționale.

3) Excluderea factorilor care pot genera acte de corupție sau acte conexe corupției cum ar fi:

a) în evaluarea competenței profesionale se vor utiliza doar criterii care au în vedere performanța și rezultatele profesionale;

b) întreaga activitate a persoanelor din sistemul de învățământ, responsabile de instruire și educație, trebuie să permită accesul la informațiile care interesează pe toți membrii comunității educaționale, posibilii candidați, instituțiile cu care entitatea colaborează și publicul larg, asigurând astfel o informare corectă și facilitarea egalității de șanse, precum și asigurarea accesului echitabil la resursele școlare și ale sistemului de învățământ;

c) excluderea fraudei intelectuale și a plagiatului;

d) între persoanele din sistemul de învățământ general și profesional tehnic responsabile de instruire și educație se interzice solicitarea de servicii personale de orice tip de la colegi care sunt sau urmează să fie în proces de evaluare, angajare sau promovare;

e) persoanele desemnate în comisiile de evaluare a rezultatelor învățării, de jurizare a competițiilor și concursurilor școlare, de evaluare a activității cadrelor didactice și de conducere, de angajare, promovare, certificare, atestare, de stimulare sau de sancționare a personalului sunt obligate să declare conflictele de interese.

4. Norme de conduită managerială

1) Cadrele de conducere respectă și aplică următoarele norme de conduită managerială:

a) respectarea criteriilor unui management eficient al resurselor;

b) promovarea standardelor profesionale și morale specifice;

c) aplicarea obiectivă a reglementărilor legale și a normelor etice;

d) evaluarea corectă conform prevederilor din fișa postului;

e) selectarea personalului didactic și personalului didactic auxiliar de calitate, conform legislației în vigoare;

f) interzicerea oricărei forme de constrângere ilegală și/ sau ilegitimă, din perspectiva funcției deținute;

g) respingerea oricărei forme de abuz în exercitarea autorității;

h) interzicerea oricărei forme de hărțuire a personalului didactic, indiferent de statutul și funcția persoanei care a comis hărțuirea;

i) exercitarea atribuțiilor ierarhic – superioare, din perspectiva exclusă a evaluării, controlului, îndrumării și consilierii manageriale corecte și obiective.

2) Protecția datelor cu caracter personal ale elevilor, părinților / altor reprezentanți legali și angajaților instituției de învățământ.

3) Desfășurarea de activități anticorupție cum ar fi:

a) identificarca şi sancţionarea angajaţilor care primesc sau solicită de la părinţi sau de la asociaţiile părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor) bani, cadouri sau servicii, indiferent de destinaţia declarată acestora;

b) identificarea şi sancţionarea angajaţilor care încurajează elevii şi părinţii să creeze fonduri formale sau informale ale claselor, grupelor, instituţiilor de învăţământ;

c) neimplicarea în procesele decizionale ale asociaţiilor părinteşti (sau orice altă formă de organizare a părinţilor);

d) identificarea, soluţionarea situaţiilor de conflict de interese şi sancţionarea angajaţilor care nu-şi declară conflictele de interese;

f) luarea la evidenţă contabilă a tuturor bunurilor materiale, primite cu titlul de donaţie de la persoanele fizice sau juridice.

5. Activități interzise în exercitarea activităților didactice

În exercitarea activităţilor didactice (şcolare şi extraşcolare), cadrele de conducere, cadrele didactice, cadrele non- didactice şi cadrele didactice auxiliare le sunt inadmisibile:

a) introducerea, consumului de substanţe psihotrope sau alcool sau prezenţa sub influenţa acestora;
b) organizarea pariurilor şi a jocurilor de noroc;
c) folosirea dotărilor şi a bazei materiale ale instituţiei de învăţământ în vederea obţinerii de beneficii financiare personale;
d) distrugerea intenţionată a dotărilor şi a bazei tehnico-materiale ale instituţiei de învăţământ ;
e) distrugerea materialelor pornografice;
f) utilizarea de materiale informative dăunătoare copilului;
g) organizarea de activităţi care pot pune în pericol securitatea vieţii şi sănătăţii elevilor / copiilor sau a altor persoane aflate în incinta instituţiei de învăţământ;
h) organizarea de activităţi extracurriculare şi extraşcolare neplanificate, ce nu au fost coordonate cu conducerea instituţiei şi în cazurile prevăzute de actele normative, cu organele ierarhic superioare de conducere a învăţământului.

Capitolul VI
Sesizarea, examinarea și răspunderea etică

1. **Dreptul de sesizare:**
   Orice membru al comunității educaționale are dreptul de a sesiza Consiliul de Etică în cazul constatării unei abateri de la normele etice.
   Sesizările se pot face:
- în scris, la registratura instituţiei;
- prin e-mailul oficial al instituţiei;
- prin depunerea directă la preşedintele Consiliului.

2. **Procedura de examinare:**
- analiza prealabilă a sesizării (admisibilitate);

- constituirea comisiei de analiză;
- audierea părţilor implicate şi colectarea probelor;
- deliberarea şi emiterea deciziei.

Decizia se adoptă cu majoritatea voturilor membrilor şi se consemnează într-un proces-verbal semnat de toţi participanţii.

3. **Măsuri aplicabile:**
   a) consilierea amiabilă;
   b) atenţionare verbală sau scrisă;
   c) recomandare de formare etică;
   d) propunerea de sancţionare disciplinară conform legislaţiei muncii;
   e) sesizarea autorităţilor competente în caz de abateri grave.
4. **Dreptul la apel:**
   Persoana vizată de decizie poate formula contestaţie la Consiliul de Etică teritorial (SAP sau Direcţia de ÎPT) în termen de 10 zile lucrătoare.

Capitolul VII

Măsuri pentru asigurarea integrităţii academice

1. Responsabilitate instituţională. Instituţia asigură funcţionarea Consiliului de Etică cu participarea reprezentanţilor elevilor, desemnează prin ordin persoana responsabilă de integritatea academică şi menţine cel puţin un canal accesibil de sesizare: adresă electronică, formular online, cutie pentru sesizări sau alt canal aprobat.

2. Înregistrarea şi examinarea sesizărilor. Toate sesizările privind abateri de la etică şi integritatea academică se înregistrează într-un registru securizat. Se consemnează data, obiectul, stadiul examinării şi soluţia. Cazurile se examinează în termen, cu imparţialitate, confidenţialitate, respectarea dreptului la audiere şi protejarea persoanelor care sesizează cu bună-credinţă. Datele se raportează agregat, fără date cu caracter personal.

3. Informare şi formare. Elevii anului I sunt instruiţi privind integritatea academică la începutul anului de studii. Temele de etică şi integritate se includ în orele de dirigenţie. Instituţia asigură instruirea cadrelor didactice şi a maiştrilor-instructori, documentând participarea.

4. Evaluare corectă. Criteriile şi modalitatea de evaluare se comunică elevilor înainte de evaluare. Elevii sunt informaţi despre procedura de contestare. Membrii comisiilor de examen şi evaluare declară în scris conflictele de interese sau lipsa acestora pentru fiecare sesiune; persoanele aflate în conflict nu participă la examinarea cazului. După caz, se verifică originalitatea lucrărilor şi proiectelor.

5. Instruire practică onestă. Instituţia verifică autenticitatea documentelor de practică, inclusiv agende, rapoarte şi aprecieri ale tutorilor, şi colaborează cu agenţii economici pentru respectarea normelor de integritate.

6. Utilizarea inteligenţei artificiale generative. Instituţia aprobă şi comunică elevilor reguli care precizează dacă utilizarea instrumentelor de IA pentru o anumită sarcină este permisă, permisă cu declarare sau interzisă. Elevii respectă instrucţiunile cadrului didactic şi declară utilizarea IA atunci când li se cere. Prezentarea drept muncă proprie a unui conţinut generat integral cu IA, fără permisiune sau declarare conform regulilor comunicate, poate constitui abatere. Cadrele didactice formulează sarcini care încurajează munca proprie.

7. Prevenirea corupției și a plăților informale. Se interzice solicitarea, oferirea sau acceptarea de bani, cadouri ori servicii în legătură cu evaluarea, admiterea, promovarea sau absolvirea. Elevii și părinții sunt informați despre modalitățile de sesizare. Sesizările privind posibile fapte de corupție se examinează și, după caz, se transmit organelor competente.

8. Transparență. Regulamentul, normele de integritate academică și datele de contact ale Consiliului de Etică se publică pe pagina web oficială a CESPA. Elevii sunt familiarizați cu normele de integritate la înmatriculare.

9. Monitorizare și raportare anuală. Consiliul și persoana responsabilă urmăresc: existența și actualizarea secțiunii web și a datelor de contact; ponderea elevilor instruiți pe ani de studii; ponderea cadrelor didactice și a maiștrilor-instructori instruiți; sesizările înregistrate, examinate și confirmate; contestațiile depuse și admise; sesizările privind corupția și transmiterea lor organelor competente; comunicarea regulilor privind IA; percepția elevilor privind corectitudinea evaluării, prin chestionar anual. Se urmăresc țintele din Reperele MEC: minimum 95% dintre elevi instruiți; minimum 80% dintre cadrele didactice și maiștrii-instructori instruiți în doi ani de studii; toate sesizările examinate în termen; reguli privind IA comunicate elevilor; tendință pozitivă anuală a percepției elevilor. Datele se raportează către MEC până la 15 iulie, conform solicitărilor aplicabile.

Capitolul VIII

Dispoziții finale

1. Prezentul Regulament intră în vigoare la data aprobării prin Ordinul Directorului CESPA.
2. Modificările se aprobă în aceeași formă procedurală, în baza hotărârii Consiliului profesoral.
3. Consiliul de Etică asigură păstrarea și arhivarea tuturor documentelor (sesizări, procese-verbale, decizii) conform normelor privind protecția datelor.
4. Prezentul Regulament se aduce la cunoștința întregului personal și se publică pe pagina web a instituției.